ცნობის ფურცელი

№ 2039 | 1896—1903 | ორშაბათი, 13 იანვარი | ТИФЛИСЪ—ВТОРНИКЪ | № 2039

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲬᲔᲚᲘ

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲬᲔᲚᲘ

ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲘᲡ ᲞᲘᲠᲝᲑᲔᲑᲘ: წელიწადში—6 მან., თვეში—75 კაპ., ცალკე ნომერი—3 კაპ., ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი ტრინიანი პირველ ჯერზე—10 კაპ., ყოველ ჯერზე—5 კაპ. ხელშეკრულება განცხადებების შეიძლება: „მთავრ.“-ისტის ფერმკრთალი ჩვეულებრივი კონტორაში ორშაბათობით და ხუთშაბათობით ნომრის დიდ ქუჩაზე, № 27 ფ. ჯ. ქარხნებული ბინაზე (ქალაქის ჭიშკრის პირდაპირ).

ᲮᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲘ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲨᲔ ᲓᲐᲜᲘᲜᲔᲑᲔᲑᲘ ᲐᲠ ᲓᲐᲜᲘᲨᲜᲣᲚᲐ. —ᲓᲐᲜᲘᲨᲜᲣᲚᲔᲑᲘ ᲬᲘᲜᲐᲡᲬᲐᲠ ᲣᲜᲓᲐ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲢᲔᲑᲐᲛᲓᲔ ᲮᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲘᲡ ᲮᲔᲚᲛᲝᲬᲔᲠᲘᲡ ᲓᲐᲡᲐᲛᲝᲬᲛᲔᲑᲚᲐᲓ. —ᲛᲘᲛᲝᲬᲔᲠᲔᲑᲘ ᲐᲠ ᲓᲐᲑᲠᲣᲜᲓᲔᲑᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲐᲠᲐᲕᲘᲜ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲐᲠᲐᲕᲘᲜ ᲐᲠᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲘᲡ ᲕᲐᲚᲓᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲐᲕᲘᲜ ᲓᲐᲑᲠᲣᲜᲓᲔᲑᲘᲜᲔᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ.

ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲘᲡ ᲐᲓᲒᲘᲚᲘ: ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲔᲑᲘᲡ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲨᲔᲜᲝᲑᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐ, ᲡᲐᲮᲚᲘ ᲜᲝᲛᲔᲠ 27 ᲤᲐᲜᲯᲠᲘᲡ ᲥᲣᲩᲐᲖᲔ, ᲙᲐᲠᲒᲐᲓ ᲒᲐᲜᲗᲐᲕᲡᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲐᲙᲘᲗᲮᲔᲑᲘᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲛᲘᲘᲦᲔᲑᲐ ᲨᲔᲡᲐᲫᲚᲔᲑᲔᲚᲘᲐ ᲙᲝᲜᲢᲝᲠᲐᲨᲘ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲭᲘᲨᲙᲠᲘᲡ ᲞᲘᲠᲓᲐᲞᲘᲠᲐᲓ.

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲙᲔᲠᲫᲝ ᲡᲐᲛᲡᲐᲣᲠᲜᲐᲚᲝ ᲒᲐᲛᲔᲪᲜᲝᲑᲔᲑᲔᲚᲘᲡᲐ.

ᲮᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲝᲑᲔᲡ ᲓᲠᲝᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲧᲝᲕᲔᲚᲓᲦᲔ, ᲓᲦᲔᲛᲘᲗ 11—12 ᲡᲐᲐᲗᲛᲓᲔ.

ᲐᲛᲑᲣᲚᲐᲢᲝᲠᲘᲣᲛᲘ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ.

ᲓᲦᲔᲛᲘᲗ 9—10 ᲡᲐᲐᲗᲛᲓᲔ.

ᲛᲔᲡᲐᲛᲔ ᲐᲛᲑᲣᲚᲐᲢᲝᲠᲘᲣᲛᲘ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ.

ᲓᲦᲔᲛᲘᲗ 9—10 ᲡᲐᲐᲗᲛᲓᲔ.

ᲛᲔᲗᲠᲔ ᲐᲛᲑᲣᲚᲐᲢᲝᲠᲘᲣᲛᲘ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ.

ᲓᲦᲔᲛᲘᲗ 9—10 ᲡᲐᲐᲗᲛᲓᲔ.

ᲛᲔᲮᲣᲗᲔ ᲐᲛᲑᲣᲚᲐᲢᲝᲠᲘᲣᲛᲘ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ.

ᲓᲦᲔᲛᲘᲗ 9—10 ᲡᲐᲐᲗᲛᲓᲔ.

ᲛᲔᲥᲕᲔᲡᲔ ᲐᲛᲑᲣᲚᲐᲢᲝᲠᲘᲣᲛᲘ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ.

ᲓᲦᲔᲛᲘᲗ 9—10 ᲡᲐᲐᲗᲛᲓᲔ.

ᲛᲔᲕᲔᲗᲔ ᲐᲛᲑᲣᲚᲐᲢᲝᲠᲘᲣᲛᲘ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ.

ᲓᲦᲔᲛᲘᲗ 9—10 ᲡᲐᲐᲗᲛᲓᲔ.

ᲛᲔᲪᲮᲠᲔ ᲐᲛᲑᲣᲚᲐᲢᲝᲠᲘᲣᲛᲘ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ.

ᲓᲦᲔᲛᲘᲗ 9—10 ᲡᲐᲐᲗᲛᲓᲔ.

ᲛᲔᲗᲝᲠᲛᲔᲛᲔ ᲐᲛᲑᲣᲚᲐᲢᲝᲠᲘᲣᲛᲘ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ.

ᲓᲦᲔᲛᲘᲗ 9—10 ᲡᲐᲐᲗᲛᲓᲔ.

ᲛᲔᲪᲐᲮᲠᲔᲛᲔᲢᲔ ᲐᲛᲑᲣᲚᲐᲢᲝᲠᲘᲣᲛᲘ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ.

ᲓᲦᲔᲛᲘᲗ 9—10 ᲡᲐᲐᲗᲛᲓᲔ.

ᲛᲔᲗᲠᲔᲛᲔᲢᲔ ᲐᲛᲑᲣᲚᲐᲢᲝᲠᲘᲣᲛᲘ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ.

ᲓᲦᲔᲛᲘᲗ 9—10 ᲡᲐᲐᲗᲛᲓᲔ.

**ᲛᲔᲗᲝᲠᲛ

1. ბ-ნს ჩერნენკოს მიენდო ზაფ-ქის სარეცე ქარხანის დასაარსებლად მოსწერების წაკითხვა და იმის განსაზღვრის დროს კომისიის თავმჯდომარეობა.

2. ბ-ნმა ზდანოვიჩმა იკისრა მოსწერება ქიმიურ ლაბორატორიის დაარსების შესახებ.

3. საქმე სტუპენკოვის დაარსების შესახებ მიენდო ლ. ბაქრაძეს.

4. მოსწერები პიაოურის მაღნიან ადგილების გეოლოგიურ რუქის შედგენის შესახებ მიენდო ინჟენერს ბ-ნ ხაბეკიჩს.

5. მოსწერები ტარიფის დაკეთების შესახებ—გ. გ. ეფერიანს.

6. არარა საკითხი—ნაფიც მსოფლიოთა ინსტიტუტის დაარსებისა და მუშების მდგომარეობის გათვალისწინების შესახებ მიენდო ბ-ნს ცერეტელის, და ს.ს.; სულ არაფერი იქმნა თერთმეტი თავმჯდომარე სხვა და სხვა საკითხების განსახილველად. კომისიის წევრი თვითონ თავმჯდომარენი იწვევენ, გარდა ამისა, თავის სურვილითაც უფლება შეიძლება მინაწერილები მიიღოს რომელმაც საქმის განხილვაში. დასასრულ ჩამოგახსენა ლაპარაკი ბაქოსთვის „ჰაკავ-ის შემუშავების შესახებ. თავმჯდომარემ ითხოვა, რომ ამ საგნისთვის კომისია გერჩინათ. კრებამ გადაწყვეტილება: დღევანდელ მომავალ სამშაბათ, რომ შეიძლოს ჰაკავ-ის და მრეწველთა შემდეგს კრებას წარუდგინონ.

10 იანვარი

სხდომა დაიწყო 11 საათზე. საზოგადოებას თითქმის ღილიდანვე დაეპირა ადგილები, უფრო ქალებს ლოცები, ასე რომ ზარბაზნითაც კი ვერაფერს ასცხრაფი. საწყალი კორესპანდენტები, რიცხვით თ კაცამდენი ერთ ლოჟაში მოეშენებინათ და, დასაჯდომი ალაგი რომ ვერ უშოვიათ, ფეხზე დგანან. მდივანმა ოქმი წაიკითხა. „კოორკინე თავმჯდომარეობაში“ ლუკა ასათიანისაკენ არ მოინახებოდა, ისე მთელობაში ე. მდივანს ვერაფერ შეეჯერებას უფიუნდ ბუტენბერგი ი-ისა“, ამბობენენ მიმართავს, ხან მის წაკითხვისათანავე წამოიძახა ბ-ნი ეფერიანი, ოჰ-ოჰ-ოჰ-ის ერთი ტერიტორია ორატორი, რომელსაც, ეტყობა, სამის ცოდნაც აქვს და თავიანთ ლაპარაკს უშეძლოთან, მხოლოდ ხანგახან კი—ხვე ზოგიერთ ის ნაწილი ძლიერ უცვალა ჰანგების შეცვლა: ხან გრძნობას მიმართავს, ხან სინიციას, ხან საზოგადო ინტერესებს და სხვ.—და სხვა; დიახ, წამოიტა ბ-ნი ეფერიანი და ცხადია: „ეუნიზ თავმჯდომარე“ განაკვთით, რაღვან ვეძლოლებების განხილვა ვერ მოვასწარით, ამიტომ იძულებული ვარ შამათმინო ისინი მეში შევსწყვეტოთ. ამის გამოსაც მეც ვიდექი და წამედი. ეჰ, ჩემის აზრით, უცანონოა. ჩემი აზრით, ჩემი ზენიზენი ოქმში შეიტანოთ“.

ბაყმაჯაღაშარ: მართალია, პირველად ვსთქვი მე ეგ, მაგრამ შემდეგ პირობები შეიცვალა და საჭიროდ არ ვიჭირ კრების შეწყვეტა. თქვენს გარდა არც მე და არც ხენიე არ ვსურთა სხდომის გათავებამდის. ყოველ შემთხვევაში, ვინც წადილი სხდომის გათავებამდის, ყასთოვ წამოდგეს!..

დღეში რამდენიმე კაცი.

ბ-ნი ობჯოდი: ბ-ნი ეფერიანი, როგორც თვითონ ბანაკიდან, ვედა იყო და იმისთვის წადილი და არა თავმჯდომარის სიტყვებში წადილი და არა თავმჯდომარის სიტყვებში გაწყენებული გამო.

ბ-ნ. ეფერიანი: მე თვითონ თავმჯდომარეს განვუცხადე, შეიძლოთა ვთქვა, თუ დღეს საქმეების განხილვა არ იქმნება, მაშ წვეთი მეთქი. იმან მითხრა, დღეს მეტი არაფერი იქმნება, და მეც წავედი.

ბ-ნ. ზდანოვიჩი: როგორც ეტიხის ჰიპანანის, ისე ჩემს ინტერესისთვის უნდა ვსთქვა, რომ გუშინდელი ოქმები ვითხვე ჩავიტანთ ნათ ჩემი სიტყვები: „ეგ ბოდიშს ვიხდი სხვადასხვაობის და არა ბ-ნ ჰიპანანის წინააშე, რომელსაც დაიმსახურა ჩემი სიტყვებით-ქი“; გთხოვთ დღეს მაინც იქნებს ოქმში შეტანილი. შემდეგ ბ-ნ ეფერიანს სიტყვა ვსთქვი, რომ ის საზოგადოებას „კომპლიმენტს“ უძღვნიდა-მეთქი“. რაც შეეხება ბ-ნ ეფერიანის საყვედურს, თითქოს იმისთვის წავედი იგი კრები ვან, რომ თავმჯდომარემ სთქვა, შაბათობის სხდომები შეწყვეტილიო, ამის შესახებ შემდეგი უნდა მოგახსენოთ: როგორც თავმჯდომარემ შაბათობის სხდომების გადადება გამოაცხადა, მე შეეკითხე იმას, ვინ ინტერესები თბოულობს ამ გადადებას შეიქმნ? რადგან, ვიცოდი, ბ-ნი ეფერიანი შეეძლოდ იყო, მეკონა სხდომის გადადებაც იმას ეულათოდ ხელობდა. გარდა ამისა, ეხლაც, როდესაც თავმჯდომარემ იკითხა, ვინ წადილი გუშინ სხდომის გათავებამდისო, ბ-ნი ჩერნენკოც წამოდგა, რომელიც სხდომის გათავებამდის ოქმში ვერ იყო. ასეთ-სრულ ვითხოვ შეტანილი იქმნეს ოქმში ჩემი გუშინდელი სიტყვები თვ. ლეონიძის მიმართ: „ჯიკიის, რომ თავდი ლეონიძე კილოლოს მთელის კრების წარმომადგენლობას, როდესაც იმას ბრძა აქეს მეთქი“.

თვ. დეკანაძე: მაშ ჩემი პასუხიც შეტანილ იქმნას: ოქმში, რომელიც ბ-ნ ზდანოვიჩს მოვახსენე: ბ-ნ ზდანოვიჩს ის უკვირს, რომ დღეს ბა-ნა მაქვს და ეგ ეზიჯერ, თვითონ ეგ იმას არასოდეს ვის ჰქონია ხმა.

ი. პ. კაკაბაძემ იკითხა, დღევიდეებენ თუ არა დაწყებული ხარჯი ლორცხეთსო.

გ. ფ. ზდანოვიჩი: სტამპაში უკვე მიეცეთ დასაბეჭდად და მალე იქნებაო.

თვ. ი. ნ. ნოდარიძე: თავმჯდომარის შეკითხვის დროს ს. ა. ქვირიანიც იდგა, რომელსაც ხმა არა აქვს.

ნ. ბ. ჭანჭიბაძე: სხდომის რამდენისამე წამით შეწყვეტის შემდეგ ბ-ნმა თავმჯდომარემ განაცხადა, შაბათობის სხდომა არ იქნებაო და, სხვათა შორის, მეც ვიწ წავედი.

თვ. ლ. ჭელიძემ: მე მიკვირს, რასთვის ოწერები ოქმში ყველაფერი ესე ნუთუ მთავარი თათხოვარს, რომ გაიცნოს, რაგორი მოკლეთაბ იცოდნენ ჩვენნა წინაბაროზმოს?!

თავმჯდომარემ გამოაცხადა, მიწათ-მოქმედებისა და სახელმწოფო ქონებათა მინისტრისაგან ტელეგრამა მოეიდა, რომლითაც ბ-ნი მინისტრი გვცნობებს, ვეძებლობების მიღება ცრების გათავებამდისაც ვანაგიძეთო.

გ. ფ. ზდანოვიჩი: თავმჯდომარემ, როგორც იმის სამხანაგის მიერ ჰქონდა უფლება მინებებული, კრებამდის ერთის თვის წინ გამოაქვეყნა ტერრიტორიის ცრების ტელეგრაფოზე ამ ლა ამ დროს მოხდება მრეწველთა ცრება ქუთაისში და, ვისაც ვეძებლობების წარმოდგენა უნდა, სამის დღით ადრე უნდა წარმოადგინოსო. (ბ-ნ ეფერიანი რაღაც ლაპარაკს დაიწყებს) გვცალეო, გვცალეო, გუშტაც გუსტაციტე! ეს ღელებებით და ნუ გვიშლით ლაპარაკს, თორემ ეს ამაღელებები და უქეფილად არ შეიწნეთ ბ-ნი ეფერიანი ხმას. უშნებს ალელებს. თორემ ეკ პირველად ღელები და ხმასაც ალელებს მაზეზს ძალეკი... ვინაც შვიდ-ოთ საქმეები ინტერესებლა, ერთი თვე სრულიად საკმაო იყო ვეძლოთობთა წარმოსადგენად. ეხლა კი ვიდეცა ტელეგრამით მოეშენოს სამინისტროსთვის და უთხოვნია ვიდის გაჩვენება ვეძლოთობთა მიხედებად, მაგრამ რა საჭიროთისათვის, ეს კი არ ვიცი.

ბ. ბ. ჭეშკიანი ეს „ვიდეკი“ მე გახლავთ, მე ვიღებ ჩეს თავზე ამ დანაშაულობის ნაკეშნას. §§ 6 და 54 თანახ. ჩვენ შეკვეთილ ვვეთხენით სამინისტროსთვის ვიდის გაჩვენების, ვთხოვეთ და ნება-რთვაც მოვვიღეთ. აქ ბოგითარ უკანონობის ჩაფენას არ ვხედავთ. იქნებაზ ბ-ნ ზდანოვიჩს არ მიეწნეს ეს სპეროდ, მაგრამ შეეროსათვის ძლიერ საჭიროდა.

თვ. ზ. ჭელიძე: თუ შეიძლება, გთხოვთ ტელეფონ ლაპარაკს თავი დავანებით და სხვებს შევუდგეთ.

თავმჯდომარემ შემდეგ წინადადება მისცა ინჟენერს ბ-ნ ჩერნენკოს ჩაიკითხოს თავისი მოხსენება ჰიპოურაში ზაფ-ქის ქარხნის დაარსების შესახებ. მოხსენების ავტორმაც თავის გრძელ წინასიტყვაობით გააცარა სხვადასხვა საკითხის ჰიპოურის ზაფ-ქის ისტორიად შეეხო იმ ბარბაროსულ წესს, რომლითაც მწარმოებელნი მიწის გულიდან ატაცებენ ძვირფასს მადნებს; სთქვა, თუ რა თვალით-მაქცობით მმატყუარებით სწარმოეს ვაჭრობა ზაფ-ქის სამეფოში უცხოელთა და სახზოგადოდ ეკონომიურთან სასარგებლოდ და წერილ უმეტეს მწარმოებელთა სახსარითად. ბატონმა სთქვა შეეძლოთ, ჰიპოურის ზაფ-ქის არ შეეძლოთ ბეტონობა გაეწიოთ ბაიზითიანი და ინდოეთის ამპვარსაც მაღაზე, თუ რამ ღონისძიება არ ეიხმარეთო. ერთ სიტყვისთვის ღონისძიებად დასახელა ზაფ-ქის გასარეცხ-გასაშენებელად ქარხნის დაარსება ჰიპოურაში, მე. ყურადღის ნაჭირეზე, რაკის გზა კვეს დით. ამით ქვას ღირსება მოემატება და გადაზიდვა ერთ-ორად ვეგვიადვილება, რადგან უცარგისი ნივთიერება მაღაზს ალარ გაჩვენება. მოსხენების ავტორის აზრით, მაშინ თამაშად შეიძლება ისეთი მაღაზი მივიღოთ, რომელშიაც საშუალო რიცხვით 54% წმინდა ლითონი იქნება, ეხლანდელ 45% და 50%-ის მაგიერად. შემდეგ ბ-ნმა ჩერნენკომ ცოტაოდენი აღნიშნა, რა დაეჯდება ქარხნის გამართვა ერთ-ღრაულად და ყოველ-წლიურად და დასპრა. ბოლოს, როდესაც შემოსაფლი და გასავლი ერთანეთის შეეფარდა, ავტორმა სთქვა, რომ ყოველ ფუთ შავ-ქვაზე პატრონს ექნებოდეთ შეღარებით თითო შაური მოგება დარჩებოთ. მოსხენების წაკითხვის შემდეგ თავმჯდომარემ გამოაცხადა, სხდომა 11 იანვრის ღილის 11 საათისათვის გადაიდგომ.

ფონ-ვიდენაი.

დეპეშა

(ჩვენსთვის ცვლებით სააგენტოსაგან)

11 იანვარი

ლონდონი. ვადის ფულის მომწერებები დაიწყნენ. ემოციების დამშვიდება დიუსელების ღრმა ხით მოიწყვეთ და კიდეთვეთ.

ბრიუსელი. სარო კრემის ხელ-ხელად დიუნი სხდომები. თავმჯდომარემ შეიტანინა კრემის: რუსეთის ხელშეწყვეტ ომებრიკანის სხდომების ტელეგრამის ბანტეგის მიხედ, ჩვ მაკედ შედგომ გაგზავნეთ კრემის სახელოდ გამოშ მოდიდებისთვისო.

ბაბილონი. ბიუჯეტის განხილვის დროს პალატაში ვოლვის სახელით გამოსთქვა 31 ქალის მშვიდობიანობის ვაჩი და დეპუტატი: თქვი მაქვს, ეს მშვიდობიანობის ორსულ ვეფხვებად ვეფხვის მუხტებთა ორც ქალიშვილი; ვოლვი დაიწყებენ ომის ვიდრე ვეფხვი, რომ სამთავრობისა სადინარებზე და ვიდ ზედ ომისა.

კარაკასი. ხმ დღეს, დიპლომატი მოსულა ჰოდელთან ყოველ-დღეში ვეფხვი ვეფხვი ვეფხვი